

ЛІТЕРАТУРА

(українська та зарубіжна)

8 клас

Завдання
для перевірки результатів навчання
учнів/учениць за темою
«Річард Бах "Чайка Джонатан Лівінгстон"»
за підручником авторського колективу
Ольги Ніколенко
(К.: ВЦ «Академія», 2024)

Авторка – вчителька Олена Гвоздікова

Кому належать ці слова?

Поєднайте персонажів твору Р. Баха
«Чайка Джонатан Лівінгстон» з їхніми висловлюваннями.

«Оті низькі
польоти – це
забавка для
пеліканів та
альбатросів!
Чому ти нічого
не їси?»

«Треба
повернутися
додому, до Зграї, і
вдовольнитися
тим, що я ... є, –
жалюгідна,
нікчемна чайка».

«Коли вже ти
хочеш чогось
навчатись, то
вчися краще, як
здобувати їжу.»

«Життя – це
незбагненна
таємниця, і нам
досить знати одне:
ми вкинуті до цього
світу, щоб їсти і
лишатися живими,
поки зможемо.»

«Ти нам більш
не брат.»

«Ми подолаємо
свою неміч, ми
станемо
іншими –
сильними,
розумними! Ми
будемо вільні!»

1. Джонатан
Лівінгстон

2. Старійшина

3. Мати

4. Батько

5. Зграя

6. Джонатан
Лівінгстон

«Так – Ні»

Давайте перевіримо, чи уважно ви читали твір
Річарда Баха «Чайка Джонатан Лівінгстон». Замалюйте
комірки з правильним твердженням зеленим кольором,
а з хибним – червоним.

Чайка
Джонатан
Лівінгстон у
Зграї
почувався
самотнім.

Страшний
сором, ганьба
для чайки –
спинитися на
льоту.

Більшість
чайок
вдосконалюва
ли своє вміння
літати, тоді як
Джонатан
самотньо сидів
на березі.

Батьки
розуміли та
підтримували
свого сина.

Як не старався
Джонатан
поводитись, як
інші чайки,
нічого з того не
вийшло.

Зграя
пишалася
Джонатаном
Лівінгстоном

Чайка
Джонатан хотів
знати все про
швидкість
польоту.

Для
більшості
чайок
головне – не
їжа, а політ.

Злет на 2000
футів угору, а
потім піке зі
швидкістю 30
миль за годину
закінчився для
героя поразкою.

Джонатана
непокоїло те,
що в нього
лишилося
саме пір'я та
кістки.

На п'ятій спробі
чайці вдалося
здолати підйом
на 1000 футів на
великій
швидкості.

Чайки не
літають у
темряві.

Порівняльна характеристика

Охарактеризуйте життя Джонатана і Зграї. Відповідні номери запишіть в колах. Подумайте, що в них є спільного, і запишіть в центрі схеми.

Джонатан
Лівінгстон

Зграя

1. Закон життя:
бути собою.

2. Мета життя:
жити без змін,
їсти.

3. Мета життя:
самовдоско-
налення.

4. Мета польотів:
заради їжі.

5. Мета польотів:
політ заради
самого польоту.

6. Закон життя:
не виділятися,
бути як усі.

7. Ставлення до
інших: любов,
прагнення
передати свої
знання.

8. Ставлення до
інших: постійні
суперечки,
боротьба за їжу.

9. Милосердя.

Твір як притча

Доведіть або спростуйте, що в повісті Р. Баха є ознаки притчі, пригадайте відповідні епізоди.

Мала
форма

Відсутність
повчання

Відсутність
висновків

Філософіч-
ність

Алегорія

Дві та
більше
сюжетних
ліній

Великий за
обсягом
художній
твір

Наявність
образів-
символів

В основі
розповіді –
конкретна
історія

Знайдіть пари

Крила – це символ духовності, багатства думки, емоційного піднесення, могутності, незалежності й упевненості. У греків, наприклад, крила символізували любов і перемогу. В українській мові є чимало фразеологізмів зі словами «крила».

Поєднайте стрілками фразеологізми з їхніми значеннями.

Виростають
крила

узяти під опіку, піклуватися

Як на
крилах

позбавити кого-небудь
високих прагнень

Під своє
крило

відчути припливу сил, енергії

Давати
крила

утратити впевненість у собі

Обламувати
крила

бути в доброму настрої, на
піднесенні

Опустити
крила

зазнавати невдачі в чому-
небудь

Обпалювати
собі крила

викликати в кого-небудь почуття
впевненості у своїх силах

Вікторина

**Перевірте, чи добре ви опанували твір Р. Баха
«Чайка Джонатан Лівінгстон».**

1. Що найбільше непокоїло батьків Джонатана?

- А) його небажання шукати їжу;
- Б) його вміння літати високо;
- В) його дружба з рибалками;
- Г) його погані стосунки з іншими членами зграї.

2. Як інші чайки ставилися до захоплення Джонатана польотами?

- А) підтримували його;
- Б) не звертали на це уваги;
- В) дивилися на це скося;
- Г) намагалися його наслідувати.

3. Чому Джонатан вважав важливим навчитися польоту?

- А) це приносило йому славу серед чайок;
- Б) це допомагало йому знайти більше їжі;
- В) хотів знати свої можливості у повітрі;
- Г) мріяв стати лідером зграї.

4. Що зрозумів Джонатан, коли намагався поводитися, як інші чайки?

- А) що йому подобається битися за їжу;
- Б) це був цікавий і повчальний досвід;
- В) це була марна трата часу;
- Г) це зробило його щасливим.

Вікторина

**Перевірте, чи добре ви опанували твір Р. Баха
«Чайка Джонатан Лівінгстон».**

5. Про що думав Джонатан, коли летів уночі?

- А) думав про те, що це небезпечно;
- Б) думав про красу навколишнього світу;
- В) думав про їжу;
- Г) думав про те, як повернутися додому.

6. Що відчував Джонатан, коли долав швидкість 140 миль за годину?

- А) страх;
- Б) розчарування;
- В) шалену радість;
- Г) нудьгу.

7. Який новий маневр навчився робити Джонатан під час тренування?

- А) мертва петля;
- Б) пікірування;
- В) віраж;
- Г) обернений штопор.

8. Що дозволило Джонатанові робити повороти на граничній швидкості?

- А) змінити положення двох пір'їн;
- Б) змінити положення однієї пір'їни на кінчику крила;
- В) скрутити крила;
- Г) різко зупинитися.

Вікторина

**Перевірте, чи добре ви опанували твір Р. Баха
«Чайка Джонатан Лівінгстон».**

9. Що сподівався почути Джонатан від Зграї про свій Прорив?

- А) що його покарають;
- Б) що його виженуть зі Зграї;
- В) що вони всі зрадіють;
- Г) що його призначать ватажком.

10. Чому Джонатан Лівінгстон був засуджений Зграєю?

- А) він порушив правила полювання на рибу;
- Б) він загрожував іншим чайкам;
- В) він насмілювався суперечити Великій Раді і навчати інших чайок літати;
- Г) він покинув Зграю без дозволу.

11. Яке почуття найбільше засмучувало Джонатана Лівінгстона після вигнання зі Зграї?

- А) самотність;
- Б) втрата риболовних навичок;
- В) відмова чайок повірити в чарівну красу польоту;
- Г) неможливість знайти нову Зграю.

12. Що Джонатан Лівінгстон навчився робити, перебуваючи на самоті?

- А) ловити рибу на березі;
- Б) спати у воді;
- В) тримати курс уночі й долати сотні миль;
- Г) будувати гнізда на високих скелях.

Річард Бах
«Чайка Джонатан Лівінгстон»
Тестування

1. Кому присвячено твір «Чайка Джонатан Лівінгстон»?

- А) тим, хто прагне пізнавати світ та досягати високої мети;
- Б) птахам;
- В) тим, хто хоче стати льотчиком;
- Г) батькам письменника.

2. Ким був у реальному житті прототип Джонатана Лівінгстона?

- А) льотчиком-гастролером;
- Б) близьким другом автора;
- В) відомим письменником;
- Г) братом автора.

3. Яка філософська проблема є центральною у творі «Чайка Джонатан Лівінгстон»?

- А) дружба і кохання;
- Б) мета існування;
- В) здійснення мрій;
- Г) тяжке життя птахів.

4. До якого жанру належить твір «Чайка Джонатан Лівінгстон»?

- А) повість-притча;
- Б) психологічна новела;
- В) роман-притча;
- Г) літературна казка.

Річард Бах
«Чайка Джонатан Лівінгстон»
Тестування

5. Який художній прийом покладено в основу сюжету твору «Чайка Джонатан Лівінгстон»?

- А) антитеза;
- Б) алегорія;
- В) іронія;
- Г) метафора.

6. Чому Джонатан Лівінгстон відрізнявся від інших чайок?

- А) не любив рибу;
- Б) мріяв стати альбатросом;
- В) любив літати більше, аніж їсти;
- Г) був найстарішою чайкою у Зграї.

7. Яке досягнення встановив Джонатан після багатьох спроб?

- А) найкращий пірнальник за їжею;
- Б) найшвидша чайка у світі;
- В) світовий рекорд швидкості для морських чайок;
- Г) найдовший політ без зупинок.

8. Завдяки яким якостям Джонатан досяг досконалості в польотах?

- А) мужності й безстрашності;
- Б) заздрості й злості;
- В) підлості й зрадливості;
- Г) швидкості й краси.

Річард Бах
«Чайка Джонатан Лівінгстон»
Тестування

9. Що наважився зробити засуджений на вигнання Джонатан наперекір законам м Зграї?

- А) літати над морем у темряві;
- Б) набирати швидкість у польоті;
- В) подати голос на Великій Раді;
- Г) здійснити Прорив.

10. Яка думка засмучувала Джонатана, який провів залишок свого життя на самоті?

- А) про власну приреченість і непотрібність;
- Б) про відмову Зграї пізнати красу польоту;
- В) про втрачений шанс очолити Зграю;
- Г) про розрив із батьками.

11. Що, на думку Джонатана, вкорочує життя чайок?

- А) нудьга, страх і злість;
- Б) нестача і одноманітність їжі;
- В) порушення традицій Зграї;
- Г) виснажливі пошуки їжі.

12. Небеса у творі Річарда Баха – це ...

- А) символ досягнення досконалості;
- Б) місце, де можна літати;
- В) місце, де панують туман і дощ.
- Г) місце, де опиняються чайки після смерті.